

Viite: 1150/403/2020

Energiaviraston ehdotukset puhtaan energian paketin mukaisten riippumattoman aggregaattorin toimintaan liittyvien vaatimusten täyttämiseksi

Suomen Lähienergialiiton lausunto

Suomen Lähienergialiitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Energiaviraston ehdotuksiin.

Suomen Lähienergialiiton tavoite on tehdä hajautetun uusiutuvan energian tuottamisesta ja hyödyntämisestä mahdollisimman vaivatonta. Nyt tervehdimme ilolla regulaatioon lisättävää uutta sähkömarkkinoiden toimijaa: itsenäistä aggregaattoria.

Lähienergialiiton mielestä ehdotus on pääsääntöisesti hyvä ja kannatettava. Erityisen positiivisina asioina näemme seuraavat:

- Vähintään Pohjoismaiden laajuiset, yhteiset toimintamallit ovat erittäin kannatettava tavoite. Pitkän aikavälin tavoitteena on oltava mahdollisimman laaja markkina-alue. Näin joustopalveluiden skaalaaminen on mahdollista. Koska ollaan synnyttämässä uutta markkinaa, on erittäin tärkeää ylläpitää eri sidosryhmien välinen vahva yhteistyö.
- On tärkeää, että aggregaattori tunnistetaan ja määritellään uudeksi rooliksi sähkömarkkinoille ja sääntelyllä varmistetaan aggregaattori ja loppuasiakkaiden syrjimättömyys hinnoittelussa. Lisäksi markkinoiden toiminnan kannalta on tärkeää, että aggregaattori lähtökohtaisesti kompensoi aiheuttamansa aiheuttamansa lisäkustannukset tasapuolisuuden vuoksi markkinaosapuolille. Keskeistä on kuitenkin asiakkaiden kokonaisedun lisääminen.
- Kannatamme, että jatkossa kehitetään tasepalveluita tarjoavan riippumattoman aggregaattorin (**BSP-IA**) toimitusmallia.

Periaatteena näemme, että joustomarkkinan syntymistä ja uusien toimijoiden syntymistä on kannustettava ja edistettävä. Parhaiten tämä onnistuu mahdollistavalla sääntelyllä ja varautumalla toimintamallien muuttamiseen kokemusten kertyessä.

Vastaukset Energiaviraston esittämiin kysymyksiin

“MIKÄ ON NÄKEMYKSENNE TASEPALVELUITA TARJOAVAN RIIPPUMATTOMAN AGGREGAATTORIN (BSP-IA), TAI TASEVASTAAVAN RIIPPUMATTOMAN AGGREGAATTORIN (BRP-IA) TOIMINTAMALLEISTA JA NIIDEN TOIMIVUUDESTA?”

Lähienergialiiton kanta on, että BRP-IA-mallin heikkoutena on melko raskas järjestelmä saavutettaviin hyötyihin nähden - erityisesti pienissä kuormissa.

Lähienergialiitto kannattaa BSP-IA-mallia. Näin voidaan varmistaa joustojen tehokkaampi hyödyntäminen ja maksimaalinen hyöty sähköjärjestelmälle.

“MITÄ SELLAISTA PERUSTEETONTA HYÖTYÄ AGGREGAATTORI VOISI AIHEUTTAA KOLMANSILLE OSAPUOLILLE, JOKA TULISI OTTAA HUOMIOON TALOUDELLISTA KORVAUSTA MÄÄRITTEÄESSÄ?”

Eri osapuolet (kantaverkko-/jakelu-/myyntiyhtiö jne.) voivat saada hyötyjä ja haittoja aggregaattorin toiminnan seurauksena. Nämä ovat kuitenkin tässä vaiheessa tuntematon, mutta se riski on otettava ja toimintamallissa varauduttava tilanteen seuraamiseen ja muutoksiin.

“MITEN ”VÄHÄINEN ENERGIA” TULISI MÄÄRITTÄÄ, ELI MITEN TULISI MÄÄRITTÄÄ SELLAISET TUOTTEET, JOIDEN OSALTA TALOUDELLINEN KORVAUS EI OLE TARPEEN?”

Riippumattoman aggregaattorin toiminnasta muille markkinaosapuolille tai niiden tasevastaaville aiheutuneista tasevirheistä maksettaisiin taloudellista korvausta. Korvaus olisi suhteessa aiheutettuun virheeseen esim. kompensointihankinnan ja sitoumuksen erotus.

Poistamalla aggregoinnin taloudellisia kynnyksiä saadaan markkinoille enemmän joustotarjontaa, joka jo sinällään kaventaa tarjouksien eroja ja pienentää tasevirheiden taloudellisia vaikutuksia. Näkemyksemme mukaan aluksi ”vähäinen energia” on määriteltävä ”isoksi” (tai jättää määrittämättä), jotta markkina saadaan syntymään/käynnistämään. Sen jälkeen tilannetta seurataan ja tarvittaessa täsmennetään toimintamallia.

“MIKÄ ON NÄKEMYKSENNE SIIHEN, ETTÄ TALOUDELLISTA KORVAUSTA PIENENNETTÄISIIN AJAN MYÖTÄ MARKKINAOSAPUOLTEN OPPIESSA ENNUSTAMAAN AGGREGAATTORIN TULEVIA TOIMIA?”

Näkemyksemme mukaan vastaaminen on tässä vaiheessa haastavaa. Asiaa vaikuttaa se, miten loppuasiakkaat ovat keskittyneet/hajautuneet sähkönmyyjille/verkkoyhtiöille.

“VOIKO KÄYTTÖPAIKAN KOKONAISKULUTUSTA MITTAAVA MITTARI TUOTTAA RIITTÄVÄN TARKKAA TIETOA TOTEUTUNEEN JOUSTON EROTTAMISEEN KOKO KOHTEEN KULUTUKSESTA?”

Lähtökohtana on oltava, että tulee hyödyntää mahdollisimman laajasti jo käytössä olevia mittalaitteita (verkkoyhtiö, laitekohtaiset jne), jotta vältetään turhia lisäinvestointeja. Erityisesti pienissä kohteissa kokonaiskulutusta mittaava mittari on riittävä, mutta jo useamman 100 kW:n potentiaaleissa tarvitaan erillinen mittari, joka on samalla ohjausmoduli jouston toteuttamista, todentamista ja virtuaalivoimalaitokseen liitääntä varten.

“MITÄ MAHDOLLISIA HAASTEITA NÄETTE LISÄMITTARIIN PERUSTUVASSA MITTAUKSESSA ML. MITTARILLE ASETETTAVAT VAATIMUKSET JA MITTAUSTIETOJEN VERIFOINTI JA TIEDONSIIRTO TASESELVITYKSEEN? “

Lähienergialiitto näkee, että joustoon kytkettävien kuormien (esim. sähköauton latauspisteen) omat mittarit pitää hyödyntää. Näin varmistetaan teknisen toteutuksen kustannustehokkuus, koska ko. mittareita käytetään myös muuhun tarkoitukseen, esim. taajuuden mittaamiseen.

Mittareiden vaatimuksissa on järkevää hyödyntää muiden maiden kokemuksia. Lisäksi toivottava vaatimus on avoin rajapinta jotta loppuasiakkaalle aggregaattorin vaihto ja kilpailuttaminen on mahdollista.

Oletuksemme on, että aggregaattorilla sähkömarkkinaosapuolena on velvollisuus lähettää tiedot datahubiin.

“KUKA OMISTAISI LISÄMITTARIN? MITÄ HAASTEITA NÄETTE MITTARIN OMISTUKSEEN LIITTYEN? “

Emme näe mitään merkitystä mittarin omistajuudella. Lisämittarin voi omistaa käyttäjä, riippumaton aggregaattori tai tasevastaava.

“MIKÄ ON NÄKEMYKSENNE BASELINE -MENETelmäSTÄ OSANA JOUSTON MITTAUSTA? MITEN OLETETTUA JA TOTEUTUMATONTA ENERGIAN KULUTUSTA KUVAAVA BASELINE -KÄYRÄ TULISI MÄÄRITTÄÄ?”

Tässä vaiheessa emme pysty arvioimaan menetelmää. Keskeistä on, että pystytään kulutusprofiileista ja laitteiden kommentojen perusteella tarvittaessa varmentamaan jouston määrä.

Yhteenveto

Lähienergialiitto kannattaa energiamurrosta kiihdyttäviä toimenpiteitä, joita nämä ehdotukset edustavat. Tämän tyyppisillä toimenpiteillä lisätään aktiivisten kuluttajien osallistumista energiamurrokseen, mahdollistetaan uusien palveluiden rakentamisen ja synnytetään uutta puhtaan energian liiketoimintaa.

LISÄTIEDOT

Toiminnanjohtaja Tapio Tuomi, puh. 040 568 7351, [tapio\(at\)lahienergia.org](mailto:tapio(at)lahienergia.org)